

Karamzininrannan katusuunnitelma

Palautteet myös Töölönlahdenpuistosta ja Makasiinipuistosta

Palautteet puistosuunnitelmaluonnoksesta (6505/1) ja [katusuunnitelmaluonnoksesta \(32313/1\)](#). Erityisesti katusuunnitelmaa koskevat palautteet ja vastaukset on kirjattu vuorovaikutusmuistioon sinisellä huomiovärillä.

Katusuunnitelman ja puistosuunnitelman hyväksymiskäsittelyt etenevät syksyllä 2025 eri aikatauluissa kadun rakentamisen ajoitukseen liittyvien tavoitteiden takia. Tämä asiakirja on laadittu ensisijaisesti katusuunnitelman hyväksymiskäsittelyä varten.

Mukana on myös puistosuunnitelmaan liittyviä kommentteja, koska hankkeista pidettiin yhteinen vuorovaikutustilaisuus, ja ne liittyvät tiiviisti toisiinsa.

Puistosuunnitelmaan liittyvät vastineet ja mahdolliset suunnitelmamuutokset tarkentuvat myöhemmin puistosuunnitelman päätöksentekoprosessin yhteydessä.

Tähän muistioon on kerätty tiivistelmä suunnittelun aikaisesta vuorovaikutuspalautteesta.

Puisto- ja katusuunnitelmaluonnoksia esiteltiin kaupunkilaisille suunnatussa yleisötilaisuudessa, joka järjestettiin torstaina 10.4.2025 Pikku-Finlandiassa. Tiedote puistosuunnittelun aloituksesta ja yleisötilaisuudesta julkaistiin yleistiedoksiantona 2.4.2025 Helsingin kaupungin verkkosivuilla. Kirjeet suunnittelualueen osallisille lähetettiin 26.3.

Tilaisuuden aluksi Helsingin kaupungin edustajat kaupunkiympäristön toimialalta kävivät läpi suunnittelutilannetta ja sen seuraavia vaiheita. Suunnittelijakonsultit esittelivät puisto- ja katusuunnitelmaluonnokset, jonka jälkeen käytiin yhteisesti läpi esille nousseita yleisökysymyksiä. Kysymysten jälkeen kokoonnuttiin keskustelemaan suunnitelmista pöytien ääreen. Yksi pöydistä käsitteli katusuunnitelmaluonnosta ja kaksi puistosuunnitelmaluonnosta. Asukastilaisuuteen osallistui noin 40 henkilöä.

Puisto- ja katusuunnitelmaluonnokset olivat esillä Helsingin kaupungin verkkosivuilla osoitteesta www.hel.fi/suunnitelmat 09.04.–29.04.2025 välisenä aikana.

Luonnoksista sai antaa palautetta myös sähköpostitse tai puhelimitse 29.04.2025 mennessä. Sähköpostitse saatiin 8 kommenttia.

Vuorovaikutusmuistio

(1) Yleisötilaisuudessa annetut palautteet ja niiden vastaukset**KATUSUUNNITELMALUONNOS****Palautteet:**

- Karamzininrannan nykyiset suunnitelmat poikkeavat vuonna 2020 laadituista lähtökohdista, jossa mm. baana on linjattu kulkemaan Karamzininrannan puolella.
- Kannatan Pikku-Finlandian terassia - harvinainen ja hyvä lisä, että on ollut talvellakin käytettävissä, vastaavia paikkoja on Helsingissä niukasti.
- Esteettömyysasioihin toivottiin kiinnitettävän lisää huomiota.
- Mistä vesiaiheiden vesi tulee?
- Finlandia-talon terassi (valo ja melu) on ristiriidassa tulevan luonnonsuojelualueen kanssa.
- Mitkä ovat suunnitelmien kustannusarviot?

Vastaukset:

- Vuonna 2020 laadittua kadun suunnittelun lähtökohtia ja periaatteita on käytetty nyt tehtävän tarkemman suunnittelun pohjana. Suunnittelun lähtökohtia on mm. pyöräliikenteen baanana osalta päivitetty vuonna 2024 osana Töölönlahdenpuiston idea- ja konseptisuunnitelmaa. Aiemmin päätetyt periaatteet ovat pääasiassa pysyneet ennallaan.
- Karamzininrannan eteläosa säilyy liikennetilana. Sen kääntöpaikka bussien saattopysäkkeineen on hieman pienempi ja lähes nykyisellä paikallaan (lisätty kävelyaluetta).
- Pyöräliikenteen baanana linjaus on siirretty kadun pohjoisosassa selkeämmin puiston puolelle. Baana on sijainnut puistossa Pikku-Finlandian aikana ja kokemukset siitä ovat olleet pääasiassa positiiviset. Säilyttämällä baana puistossa vastataan Karamzininrannan kadun suunnittelutavoitteisiin korkealuokkaisesta kävely-ympäristöstä. Töölönlahden päässä baanana linjausta on parannettu liittymällä luontevammin ja turvallisemmin rantareittiin.

"Baana ohjataan erillään jalankulusta puiston halki niin että pyöräily ja jalankulku on miellyttävää ja Finlandia-talon edusta voidaan rauhoittaa hitaampaan liikuskeluun ja oleskeluun."
(Töölönlahdenpuiston idea- ja konseptisuunnitelma, 22.10.2024)

- Alue on esteettömyyden erikoistasoa. Tämä otetaan huomioon suunnitteluratkaisuissa ja katusuunnitelman jälkeen laadittavissa rakennussuunnitelmissa tarkentuvissa yksityiskohdissa. Esteettömyyttä on katusuunnitelmassa parannettu poistamalla aikaisemman luonnoksen puistoon johtavat portaat sekä muuttamalla kivituhkapinta kiveykseksi.
- Kadun vesiaiheen vesi tulee vesijohtoverkostosta.
- Suunniteltu Finlandia-talon terassialue on kauempana rannasta kuin nykyinen terassi, ja erotettu baanasta ja kävelyreitistä istutuksilla.
- Karamzininrannan kustannukset tarkentuvat suunnittelun edetessä, ja ne lasketaan uudelleen katusuunnitelman hyväksymiskäsittelyyn. Alustavasti rakentamiseen on varattu 5 000 000 €.

Vuorovaikutusmuistio

Pöydän ääressä annetut kommentit katusuunnitelmaluonnokseen.

PUISTOSUUNNITELMALUONNOS**Luonto ja eläimet:****Palautteet:**

- Luonnonsuojelualueita on esittänyt viisi eri järjestöä, ja se on jo käynyt lautakunnassa kaksi kertaa. Tärkeää on, että suojelualue olisi lähtökohtana kaikelle suunnittelulle. Suunnitelmat poikkeavat myös aikaisemmista lautakunnan hankkeelle asettamista lähtökohdista (vuonna 2020), Esimerkiksi Makasiinipuisto ei ollut lähtökohdissa mukana.
- Mitä puita on suunniteltu, tuleeko eri kohtiin eri puita? Kauanko kestää, että puut kasvavat täyteen korkeuteensa?
- Vanha ratapihasta kehittynyt ruderaattiluonto oli upea. Toivoisin, että osa puistosta jätetään luonnontilaan.

Vastaukset:

- Suunnitelmissa on pyritty noudattamaan hankkeelle esitettyjä lähtökohtia ja tavoitteita. Makasiinipuisto on nyt mukana, koska puistoalueen reittejä on haluttu sujuvoittaa ja vehreytystä lisätä myös Makasiinipuiston alueelle.
- Istutetuilla puilla kestää aikansa varttua. Alueella suositaan kuitenkin suhteellisen pieniä taimia, joiden pitkän aikavälin kasvuedellytykset ovat hyvissä kasvuolosuhteissa paremmat kuin kookkaina istutetuilla.
- Puistoon tulee monipuolisesti lehtipuita, jaloja lehtipuita sekä havupuita. Suunnitelmissa on keskitytty myös puiston talvi-ilmeeseen. Tavoitteena on tosi kunnianhimoinen ja monipuolinen lajivalikoima.

Liikkuminen ja reitit:**Palautteet:**

- Miten esteettömyys on huomioitu suunnitelmissa? Suunnitelmissa on yksityiskohtia, jotka ovat hankalia, esim. kulkuväylien jotkin pinnoitteet ja portaat. Esteettömyys on huomioitava myös kalusteiden tyypeissä ja sijoituksissa sekä toiminnallisten alueiden ratkaisussa.
- En ole huomannut nykyisissä reiteissä mitään puutteita, ovatko kaikki uudet reitistöt tarpeellisia? Kaadetaanko niiden takia olemassa olevia puita?
- Suunnitelmassa esitetty uusi rantareitti näyttää aika kapealta. Jalankulun ja pyöräilyn kunnollinen erottaminen on tärkeää.
- Miksi suunnitelmissa ei ole näkyvissä nykyisen rantareitin linjausta?

Vuorovaikutusmuistio

Vastaukset:

- Alue on esteettömyyden erikoistasoa. Tämä otetaan huomioon suunnitteluratkaisuissa ja rakennussuunnitelmissa tarkentuissa yksityiskohdissa. Esteettömyyttä on katusuunnitelmassa parannettu poistamalla aikaisemman luonnoksen puistoon johtavat portaat sekä muuttamalla kivituhkapinta kiveykseksi.
- Reittien muotokieli sopii paremmin puistomaiseen kokonaisuuteen, ja ne tukevat alueella liikkumista luontevammin. Puisto- ja katualueella poistuvia puita on noin 5 kpl, ja uusia istutettavia puita on noin 500 kpl. Varsinkin isot olemassa olevat puut säilyvät.
- Kokonaisuudesta on pyritty tekemään mahdollisimman puistomaista, ja kulkuväylien liiallista väylämäisyyttä on pyritty vähentämään ohjaamalla pyöräilyn reitit sille parhaiten soveltuville harvemmassa olevan verkoston reiteille. Väylien leveydet ovat edelleen tarkastelussa jatkosuunnittelussa.

Vuorovaikutusmuistio

Toiminnot ja varusteet:**Palautteet:**

- Iso kiitos kesäpuistosta! Onko uuteen puistoon suunnitteilla enemmän varjoa?
- [Hiekkaranta ei ole varmaan uimaranta jatkossakaan? Millainen paikka siitä tulee? Nykyisin se ei ole mukava istumapaikka, koska se on epäsiisti hanhien jätösten vuoksi.](#)
- Mistä vesiaiheiden vesi tulee?

Vastaukset:

- Puut tulevat varjostamaan aluetta, helteisimmille kohdille mm. leikkialueella on suunnitteilla myös muunlaisia varjorakennelmia.
- [Töölönlahden vedenlaatu on parantunut, mikä ei estä uimista, mutta lahden pohja ei ole turvallinen uimiseen. Hiekkarannasta ei ole tulossa uimarantaa. Sup-lautailu ja melonta ovat rannalta mahdollisia.](#)
- Hiekkarannan siisteys on haastava asia hanhien takia. Rannan siisteyteen ja puhtaanapitoon liittyvät myös ylläpidon resurssit. Hiekkarannan säilyttämistä on kuitenkin pidetty parempana kuin sen poistamista.
- Hulevesiuomaan vesi tulee pumpattuna Töölönlahdesta. Vesileikkiin vesi tulee vesijohtoverkostosta.

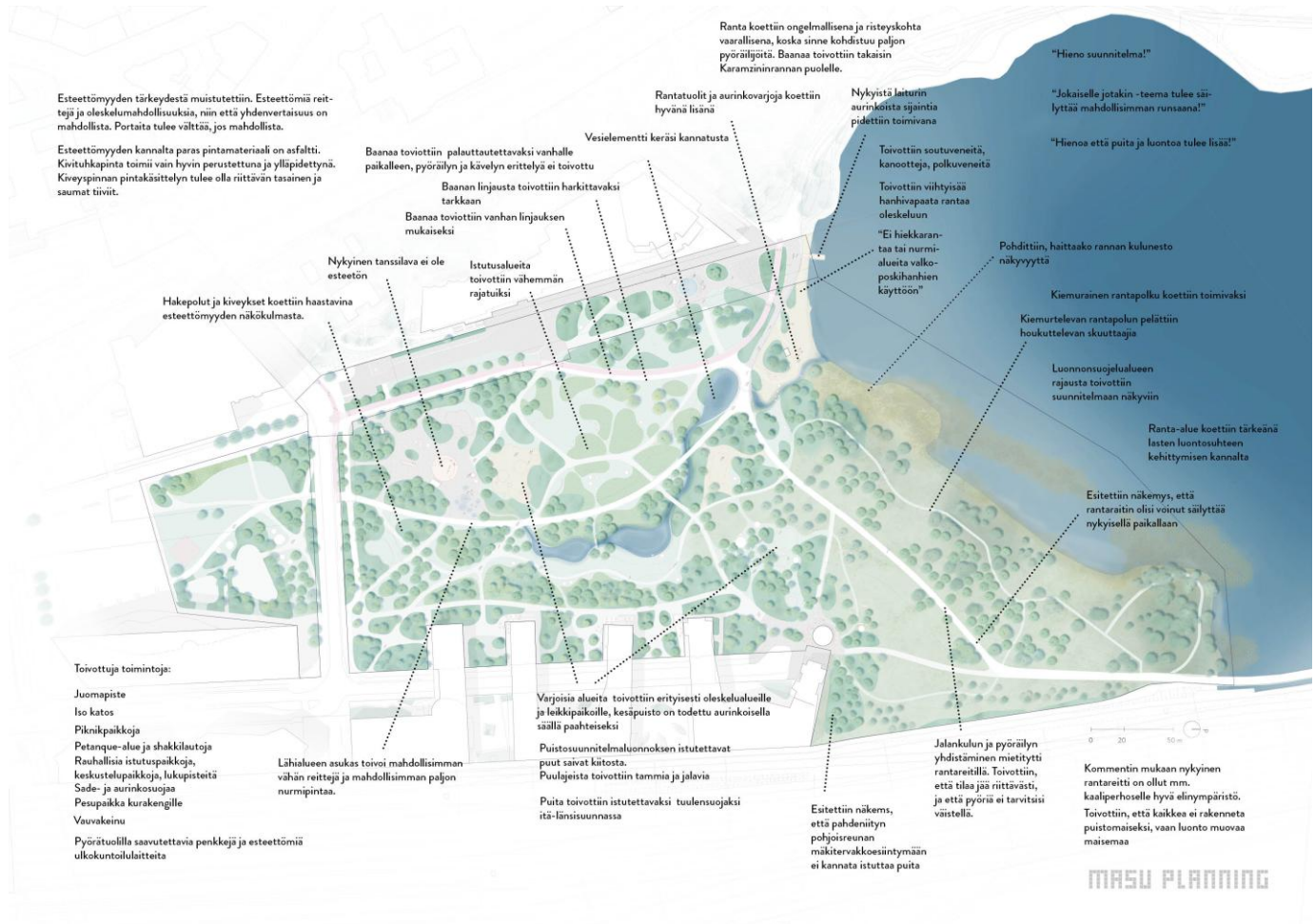
Muut palautteet:**Palautteet:**

- (Töölö ry:n edustaja) Toivomme, että meidät kutsuttaisiin mukaan suunnitteluun, kuten Kesäpuistossa tehtiin. Olemme toivoneet esilläoloajan jatkamista. Toivoisimme luonnonsuojelualan tarkempaa näkymistä suunnitelmissa.
- Esityksessä käytettiin ammattislangia, puiston käyttäjien näkökulma puuttuu. Puistoa käyttävät ulkoilijat/lenkkeilijät ja läpikulkijat. Toivoisin, että tästä alkaisi työpajavaihe puiston käyttäjien kanssa. Huomioikaa lapset, hanhet ja luonnonsuojelualue. Konkreettisesti vauvakeinut ja varjostava puusto. Ei rakennettua luontoleikkipaikkaa, vaan luontoa.
- En pidä rantareitin siirtoa hyvänä asiana. Ranta-alue on tärkeä lasten luontosuhteen kehittymisen kannalta.
- [Finlandia-talon terassi \(valo ja melu\) on ristiriidassa tulevan luonnonsuojelualueen kanssa.](#)
- Kokonaishierarkian pitäisi olla sellainen, että tuleva luonnonsuojelualue on ykkösprioriteetti. Miten hanhien kulkureittien huomioiminen?
- [Mitkä ovat suunnitelmien kustannusarviot?](#)

Vastaukset:

- Luonnonsuojelualueen käsittely etenee toisaalla toimialan sisällä, mutta se huomioidaan suunnitteluratkaisuissa.
- Rantareitin siirron on tarkoitus lisätä luonnonläheistä puistoaluetta sekä saada pyörät ja sähköpotkulaudat kauemmas rannasta, niin että luonnon äärelle muodostuu rauhallisempaan luonnon tarkkailuun painottuva esteetön reitti.
- Suunnitelmassa on pyritty erottelemaan pyöräilijät ja hanhet. Hanhille on suunnitelmassa rauhoitettu laidunmahdollisuuksia uudelleen linjattujen pyöräilyn pääreittien ulkopuolella.
- [Suunniteltu Finlandia-talon terassialue on kauempana rannasta kuin nykyinen terassi, ja erotettu baanasta ja kävelyreitistä istutuksilla.](#)
- Puiston kustannusarviota ei ole vielä laskettu – idea ja konseptivaiheessa Töölönlahdenpuiston kustannuksiksi arvioitiin noin 30 000 000 €.
- [Karamzininrannan kustannukset tarkentuvat suunnittelun edetessä, ja ne lasketaan uudelleen katusuunnitelman hyväksymiskäsittelyyn. Alustavasti rakentamiseen on varattu 5 000 000 €.](#)

Vuorovaikutusmuistio

Pöydän ääressä annetut kommentit puistosuunnitelmaluonnokseen.

Vuorovaikutusmuistio

(2) Sähköpostitse saadut palautteet

Palaute (1/8):

Hieno suunnitelma. Nopeutettu toteutus olisi ihana.

Oma toivomukseni on: Jokaiselle jotakin -teema tulisi säilyttää mahdollisimman runsaana.

Kaiken touhun lisäksi alueelta tulisi löytyä ihania piknik-paikkoja, rauhallisia istuskelupaikkoja ja keskustelupaikkoja, lukupisteitä jne. Rantatuolit aurinkovarjoineen olivat kesäpuistossa kiva oivallus. Petanque-alue ja shakkilaudat iloinen yllätys aikuisempaan makuun. Shakki kuuluukin jo oleellisena osana Oodin sisätiloihin.

Töölönlahden hyödyntäminen: vesiliikenne soutuveneillä, kanoooteilla, polkuveneillä on kaikenikäisille kaupunkilaisille hieno kokemus. Pääsy Eläintarhanlahdelle taitaa olla mahdoton? Tosin rakennettiinhan kaksipyöräisille Kaisantunneli 13 raideparin alitse.

Kukka-aiheiden rajoittamista aidoilla voisi ehkä vähentää, jotta kulkureitit, oleskelualueet, polut jne. eivät muuttuisi rajoitetuksi, jopa ahdistaviksi. Niittymäinen tunnelma vs. rajatut kukkaistutukset vähän ristiriitainen yhdistelmä. Vapautta tulisi arvostaa.

Vesielementti hieno. [Karamzininrannan vesiaihetta oli kuitenkin vaikea hahmottaa](#). 'Poikien' kaarnalaivat elämyksiin mukaan: kaarnat laivoiksi, tuohet purreksi. Mallina Vääksyn kaarnalaivakisat, vaikkakin siellä etuna on virtaava vesi.

[Keskuspuiston baanan tulo/läpikulku Hesperianpuistosta](#) ja Pohjoisbaanan mahdollinen reitti Linnunlaulusta tulisi pohtia tarkkaan. Ettei vain pilata Helsingin upeinta puistoa.

Ja sitten ne valkoposkianhet. Alkaa rakentako hiekkarantaa ja nurmikkoja hanhille.

Toivottavasti uusi kaupunkiympäristölautakunta ei hidastele eikä tuo lisää hiekkaa rattaisiin.

Vastaukset:

- Puistoon tulee piknik- ja oleskelupaikkoja ym. Myös rantatuoleja, petanqueta ja shakkipöytien mahdollisuutta tutkitaan.
- [Laituri mahdollistaa kanoottien ja soutuveneiden rantautumisen](#).
- Kukka-aitojen ratkaisuja tutkitaan. Soveltuvissa kohdissa istutusalueet jätetään ilman suoja-aitaa ja tarvittavissa kohdissa aidataan kasvien suojaamiseksi.
- Vesileikin paikkoja tulee nykyiselle vesileikkipaikalle lisää. Myös rannan tuntumassa puro mahdollistaa erilaiset vesileikit.
- [Karamzininrannan kadun vesiaihe muodostunee maantasossa olevasta kiveyspinnasta, jonka pintaan on upotettu suihkulähteitä. Vesiaihe on noin 12–16 m halkaisijaltaan. Vesiaiheeseen ohjataan puhdasta vettä vesijohtoverkosta. Vesiaiheen rakennetta tutkitaan vielä jatkosuunnittelussa.](#)
- [Pyöräilyn ratkaisut perustuvat baanaverkoston suunnitteluun ja yleiskaavaan – reitti linjataan mahdollisimman hyvin, niin että saavutetaan mahdollisimman hyvä toimivuus ja turvallisuus suhteessa esim. jalankulkijoihin, ja että ratkaisusta muodostuu tilallisesti ja esteettisesti hyvä kokonaisuus osana puistoa.](#)
- [Eri liikkumismuotojen erotteluun kiinnitetään huomiota.](#)
- Puisto on ihmisille ja eläimille. Suunnitteluratkaisuilla varmistetaan alueita ihmisen ja eläinten tarpeisiin.
- Eläinavusteisen suunnittelun avulla mietitään eläimille turvallisia liikkumismahdollisuuksia.

Vuorovaikutusmuistio

- **Puistosuunnitelma on vielä laadintavaiheessa. Tätä vuorovaikutusmuistiotä tullaan päivittämään ja vastauksia tarkentamaan puistosuunnitelman osalta, kun puistosuunnitelma tulee nähtäville.**

Palaute (2/8):

Alla kommentit Töölönlahdenpuiston, Makasiinipuiston ja Karamzininrannan puisto- ja katusuunnitelmasta.

Katusuunnitelman osalta tiivistettynä:

Puistotilan sekä ihmisille että eläimille turvallisen tilan vähenemisen vuoksi olisi parempi, ettei baana halkaisisi viheraluetta; valosaaste ja häiriövalo eivät oikeasti ole hallinnassa; kannanotto erilaisten aggression muotojen alustana toimivien ulkotarjoilutilojen leviämiseen.

Koko palaute puistoihin ja katuineen:

Päällisin puolin tämä on luonnon ja kaupunkiluonnon kannalta aivan mainio, mutta joihinkin yksityiskohtiin voi olla syytä kiinnittää vielä huomiota. Puistosuunnitelmassa vihjataan: "Haasteita on ollut myös suurten hanhiryhmien laiduntamisesta johtuva nurmialueiden kuluminen". Kuitenkin muualla on todettu esimerkiksi: "Kun pohjassa on enemmän hiekkaa, nurmikko on alttiimpi kuivuudelle, koska hiekkapohja läpäisee vettä nopeammin. – Myös Arabianrannan puistossa ja Kaivopuistossa on paljon hanhia, mutta siellä nurmen kanssa ei ole vastaavia ongelmia. Näissä puistoissa nurmen kasvualusta on käsitykseni mukaan erilainen kuin Töölönlahden puistossa. Hanhien vaikutus on lähinnä toissijainen liittyen uuden nurmen istutusyrityksiin. <https://www.helsinginuutiset.fi/paikalliset/5924956> Vastaavaa ongelmaa ei käsittäkseni myöskään ole muilla "Kansalaistoria" ympäröivillä nurmialueilla, joilla hanhet liikkuvat.

On hyvä, että varpuset ja lahdella pesivät vesilinnut ovat huomioon otettuna, kuitenkin käytännössä jälkimmäisten osalta tapa, jolla puisto suunnitellaan ei välttämättä suoranaisesti tarkoita yhtään mitään. Toivottavasti radanvarteen sijoittuvat orapihlaja-aidanteet ovat riittävän runsaita ja tiheitä varpusten talvehtimiselle. Alueellahan oli aiemmin keskeisemmin korkeita pensasaitoja/-rivejä. Osa sittemmin istutetuista pensaista on ehtinyt saada kokoa, mutta nyt niitä jo poistetaan. Yhtä vihjausta lukuun ottamatta suunnitelmassa ei suoraan sanota, että se i) perustuu hyvin pitkälle valkoposkikhanhien vainoamiselle, ja tästä aggressiosta auttamatta seuraa, että se myös ii) unohtaa monia muita lajeja. Alueella pesivistä ja pesintäaikana liikkuvista varpuslinnuista jonkinlaista lisähuomiointia saattavat kaivata ainakin kottaraiset, kivitaskut ja västäräkit, rantalinnuista esimerkiksi meriharakka, ja myös valkoposkikhanhet. Kaikkien näiden kohdalla on suoria vaikutuksia sillä, että kentät täytetään korkealla kasvillisuudella, eikä sitä ole syytä tehdä edellä mainitun kaltaisessa sumennuksen puuskassa, ja on ylipäänsä arveluttavaa tehdä näin totaalaisia käännöksiä. On huomioitava, että Töölönlahden kehittyminen vesilintujen pesintäalueena on tapahtunut samaan aikaan valkoposkikhanhien lisääntymisen myötä. Jos valkoposkikhanhia aletaan täysin piittaamattomasti ahdistella erilaisilla rakenteellisilla ratkaisilla, sillä voi olla odottamattomia vaikutuksia myös muihin vesilintuihin. On sinänsä ok suunnitella niitty- ym. kasvillisuutta ja oleskelualueita, mutta valkoposkikhanhille on jätettävä turvallista liikkumatilaa etäämpänä oleville nurmialueille ilman että niitä pakotetaan liikenneväylille, mukaan lukien kasvillisuudella rajattavan Töölönlahdenkadun ylittäminen, samoin kuin muille mainituille linnuille on jätettävä soveltuvaa matalampaa kasvillisuutta – niittyjen kohdalla toki on niin, että ainakin kottaraisen pääasiallinen pesintäaika on niin varhain, että niityt eivät juuri ehdi kasvaa.

"Pölyttäjät" eivät ole niin yksinkertainen asia, että sen voisi typistää "kukkaloistoon", vaan tarkoittaa monien lajien kohdalla myös toukkien ravintokasveja sekä talvehtimisasteen suojapaikkoja. Kasvillisuutta ympäröi huomattava määrä aitarakenteita, ja niiden on oltava eläimille turvallisia, selvästi erottuvia eikä takerruttavia. Luonnolle positiivisena

Vuorovaikutusmuistio

mahdollisuutena jotkin aitarakenteista voisivat olla rakenteeltaan tavalla tai toisella onkaloisia, eli niissä voisi olla koloja hyönteisten pesimis- ja talvehtimispaikoiksi. Ajan myötä jäkälää kasvavina aidoista voisi tulla muutenkin osa elinympäristöjä.

Vesiaiheita on alueelle suunnitteilla lukuisia. On sinänsä hyvä, että myös ihmiset voivat ilman eläimille aiheutuvaa häiriötä nauttia veden äärellä olemisesta (mitä mahdollisuutta soisi tarjottavan niin ihmisille kuin eläimille muuallakin kuin suuren vesialueen vieressä), mutta niiden on kaikkien oltava linnuille ja muille eläimille turvallisia, eli ei pelkkiä pystysuoria seinämiä.

Töölönlahden eteläpuolisten ranta-alueiden laajentaminen (syventäminen) sekä hiekkarannan että rantareitin osalta on luonnon kokemisen kannalta kannatettavaa. Hiekkarannalla nykyisin toimiva vesilautailutoiminta voisi tapahtua esimerkiksi Eläintarhanlahden puolella – en ole lainkaan varma tarvitseeko Töölönlahden tarjoamaa luontoelämystä yhdistää siihen. On hyvä että ”luontoseikkailupolku” toimii leikkialueen jatkumona, ja että luonnon kokemiselle on suunniteltu ja tarjottu tällaista liikenneväylästä riippumatonta tilaa. Tähän on ollut mahdollisuus jo nyt. Lintutornikin on hyvä nähdä tätä tarkoitusta varten, eikä rakentaa luontoharrastusta toimintansa todellisen tason alueella jo osoittaneen ryhmän umpimielisen vallankäytön ehdoille.

Töölönlahdenpuistoon tulevassa puromaisessa vesiaiheessa voisi huomioda, että esimerkiksi Vauhtipuistoon toteutettu Töölönlahteen johtava puro ehkä pyrkii jonkinlaiseen luonnonmukaisuuteen, mutta on vaikutelmaltaan hyvin keinotekoinen (mutta tämä on ehkä vain esteettinen kysymys). Olisiko mahdollista keventää tätä sekavaa vaikutelmaa siten, että toteutettavalla purolla on selvästi ihmisten oleskeluun tarkoitettuja elementtejä (mihin ilmeisesti on tarkoitus tarjota tilaa) ja sitten aidommin luontoa mukailevia kohtia. Havainnekuva näyttääkin aika hyvältä ainakin kivisten osuuksien kohdalla – ehkä Vauhtipuistossa (esteettinen) vaikutelma johtuu pengerten korkeudesta.

Valtaliikenneväylänä toimiva pyörätie ei saisi halkaista kasvillisuutta, koska se kaventaa niin ihmisten kuin eläintenkin turvallista liikkuma- ja oleskelutilaa.

En ole lainkaan varma, että valosaaste tai häiriövalo tulee tällä hetkellä huomioduiksi silloinkaan, kun siihen väitetyä pyritään. LED-hankkeessa katuvalojen värilämpötiloja on kylmennetty aiemmasta kellertävänsävyisestä parhaimmillaan 3000K LED-valoihin, mikä ei ole ”lämminsävyinen”, vaan jonkinlainen hehkulamppulähtöinen kompromissi. Samalla valotehoa on lisätty. Aivan uusimmissa ulkoalueiden valaisimissa valotehoa on edelleen kasvatettu, mikä on lisännyt mm. suoraa häikäisyä. On väitetty, että LED-hankkeessa ”hajavallo” vähenee, mutta tosiasiallisesti uusimmat entistä valotehokkaammat lamput myös kohdistavat valoa entistä laajemmalle. Myöskään pollarityyppisten olevinaan kohdevalojen valo ei rajaudu vaan alueelle, johon se on rajattu, vaan suuren valotehon takia sitä heijastuu ympäristöön tarpeettoman paljon, pistemäisesti häiritsevästi – valosaaste leviää heijastuksina erityisesti talvella. Asiasta aiemmin saamieni vastineiden perusteella on nähtävissä, että Helsingin kaupunki joko ei ymmärrä tätä asiaa tai esittää tietämättömyyden muusta syystä.

Ulkotarjoilualueiden leviämistä kaupunkitilan joka sopukkaan on syytä hillitä. Ulkona herkkuteluun usein yhdistyy aggressiivinen perusvire esimerkiksi eri muodoissa esiintyvine rottailuineen, jossa tästä itseoikeutetusta rottapesäkkeestä pyritään (rotta-avusteisesti) hyökkäämään ympäristöön, olennaisesti rottien asialla, mikä tulee esiin kaikessa mahdollisessa, mitä nämä toimijat voisivat ympäristössä saada aikaan.

Toteutuksen yhteydessä Helsingin kaupunki voisi tarjota lintuturvallisen rakentamisen aloituspakkausten eli tarjota kertaluontoisesti aluetta rajaaville rakennuksille lasien käsittelemisen linnuille turvallisiksi, osa on myös Helsingin kaupungin omistuksessa.

Vuorovaikutusmuistio

Suunnitelmassa on paljon hyvää, ja toivotaan että siitä sellaista myös seuraisi.

Vastaukset:

- Pyöräilyn ratkaisut perustuvat baanaverkoston suunnitteluun ja yleiskaavaan. Baanalle on etsitty mahdollisimman sopivaa paikkaa - reitti linjataan niin, että saavutetaan mahdollisimman hyvä toimivuus ja turvallisuus pyöräilijöiden, jalankulkijoiden ja alueella liikkuvien eläinten välille. Samoin tavoitteena on tilallisesti ja esteettisesti hyvä kokonaisuus osana puistokokonaisuutta. Myös Karamzininrannasta halutaan muodostaa viihtyisä ja turvallinen paikka oleskeluun. Puistossa on paremmin tilaa baanalle siten, että myös eläimille löytyy turvallisia liikkumisen mahdollisuuksia. Suunnittelussa on pyritty löytämään mahdollisimman luontevat liikkumisen reitit sekä ihmisille että eläimille. Pyörätien riittävä näkyvyys ja väljyys mahdollistaa linnuille turvallisen liikkumisen – Samat periaatteet tuovat turvaa ihmisille ja eläimille. Tavoitteena on selkeät ja turvalliset ylityskohdat.
- Kulttuurihistoriallisten suojelutavoitteitten takia Aalto-valaisimet säilytetään käytössä osana Finlandia-talon kulttuurihistoriallisesti arvokasta kokonaisuutta. Rannassa valaistuksen suunnittelussa on huomioitu luontoarvot – etenkin pohjoiseen mentäessä valoa käytetään vain siellä, missä toiminnallisuuden ja turvallisuuden kannalta on tarpeellista – eteläosassa on myös elämyksellistä valaistusta. Valaistustekniikka suunnitellaan säädettäväksi ja värilämpötilassa huomioidaan eliöstön tarpeet. LED-valot ovat säädettävät, värilämpötilaltaan lämpimät ja niiden ratkaisuissa vältetään hajavaloa.
- Puistosuunnitelma mahdollistaa ulkotarjoilualueen lautakunnan hyväksymän idea- ja konseptisuunnitelman mukaisesti, ja ulkotarjoilualueita on vahvasti toivottu alueelle. Toiminnanharjoittajan vastuulla on varmistaa toiminnassaan luontoa ja ihmisiä huomioivat ratkaisut. Katusuunnitelmassa Karamzininrannan ulkotarjoilualue on sijoitettu kauemmas rannasta verrattuna tämänhetkiseen Pikku-Finlandian terassiin. Puustolla ja kasvillisuudella on pyritty rajaamaan ulkotarjoilualueita rannasta ja reiteistä.
- Lintuja hyödyttäviä ratkaisuja tutkitaan puistosuunnitelmassa. Puistossa säilytetään avoimia alueita ja rikastetaan kasvillisuuden tyyppejä ja erilaisia reunavyöhykkeitä - monimuotoinen tiheikköjen ja avoimien tilojen vaihtelu on tavoitteena etenkin pohjoisessa. Eläinavusteiseen suunnitteluun valittujen lajien rinnalla myös muut lajit hyötyvät suunnitteluratkaisuista. Suunnitelmassa säilyy luonnonniittyalueita, missä hanhilla on tilaa laiduntaa väljemmin myös tulevaisuudessa. Tavoitteena on mahdollistaa turvallisia liikkumisen reittejä eri lajeille. Pesä- ja talvehtimispaikat otetaan huomioon suunnittelussa.
- Vesiaiheet ympäristöineen suunnitellaan ihmisille ja eläimille turallisiksi ja houkutteleviksi. Vesiaiheissa haetaan monipuolisuutta. Karamzininrannan pienialaisen rakennetun vesiaiheen vastapainona, puistossa kiemurtelee luonnonmukaisempi vesiuoma, joka toimii myös luontoyhteytenä puistosta Töölönlahteen.
- Rakennuksiin liittyvät asia eivät kuulu katu- ja puistosuunnitelman määrittämiin asioihin.
- Rannan toimintojen luvittaminen ei kuulu puistosuunnitelmalla ratkaistaviin asioihin. Puistosuunnitelmassa mahdollistetaan myös ihmisille aktivoivia toimintoja. Toimintojen luontovaikutuksia on arvioitu yhdessä luontoasiantuntijoiden ja biologin kanssa. Arvio on, ettei toiminta ole suojelutavoitteiden kanssa ristiriidassa. Joidenkin lajeille, ihmistoimintojen läheisyys on jopa suotavaa, koska ihmisen läsnäololla on petoja karkottava vaikutus. Tilannetta seurataan ja tarvittaessa mahdollisia pesäalueita merkitään maastoon sekä ohjataan liikkumista riittävän etäälle.
- **Puistosuunnitelma on vielä laadintavaiheessa. Tätä vuorovaikutusmuistiotia tullaan päivittämään ja vastauksia tarkentamaan puistosuunnitelman osalta, kun puistosuunnitelma tulee nähtäville.**

Palaute (3/8)

Sain tietää Helsingin kaupungin aikomuksista siirtää Töölönlahden rantareitti muualle, eli poistaa osan siitä. Kuulemma luonnosta voi nauttia enemmän lähempänä taloja, keskustaa, Oodia ja niittyä Helsingin kaupungin mukaan. Aikomukset suuttavat. Ihminen hakeutuu

Vuorovaikutusmuistio

nimenomaan luontoon ja vesistöjen lähelle: kaikkialla maailmassa. Ihminen ei hakeudu lähelle taloja tai talon ja niityn väliin. Tuo ajatus ja puhe on silkkaa manipulointia.

Kaikenikäiset ihmiset kiertävät Töölönlahtea suurissa määrin päivittäin: miksi riistää heiltä tärkeää rantareittiä pois? Koska joku halua suunnitella jotain muuta? Kellään muulla ei ole ongelmaa nykyisen rantareitin kanssa: vaan nimenomaan nykyisyydessä se toimii kuin voi pysyä rantaraitin äärellä lähes kauttaaltaan. Nykyisellään raitissa ei ole ns. "kuolleita kohtia".

On paljon tutkimustietoa siitä, kuinka terveellistä on, että pääsee luontoon ja juuri isojen laajojen alueiden äärelle: vesistöt ovat laadultaan juuri hoitavia: liikkuvia laatuja, eläviä. Keskellä niittyä ja taloja tätä laatua ei ole. Juuri siitä kuolleesta laadusta ihmiset yrittävät päästä eroon hakeutuessaan vesistöjen lähelle, kuten Töölönlahdelle.

Töölönlahden pituus reittinä on lisäksi nykyisellään sopivan pituinen kaikille; sekä vanhemmille että kiireisimmille ihmisille. Kuitenkin laatu eli veden läheisyys on se oleellisin.

Pyydän ettette pilaa Töölönlahtea. On täysin käsittämätöntä, miten Suomessa ei osata huomioida yhtään laatua ja edistää asumismukavuutta. Miltä asiat tuntuvat. Töölönlahti on ensimmäistä kertaa koskaan oikein hieno uusine rantoineen ja [Pikku-Finlandian: mutta nyt sekin pilataan kohta siirtämällä rakennus pois siitä](#). Ei juuri ketään kiinnosta mennä Finlandiatalon sisään – sen sijaan Pikku-Finlandia on aina ollut täynnä kaikenikäisiä ihmisiä vauvoista vaariin, koska luonnon läheisyyden tuntee jo sisälläkin isoista ikkunoista. Olen myös jo vuosia sitten peräänkuuluttanut kaupungilta tekoja sen eteen, että kaikki halukkaat pääsisivät avantouimaan: todistetusti parantaa mielenterveyttä ja terveyttä. Olisi ilmaista kaikille.

Vastaukset:

- Suunnitelmien tavoitteena on ollut monipuolistaa reittejä, jotka mahdollistavat eriluonteisia yhteyksiä eri käyttäjien tarpeisiin, luonnonarvot huomioiden. Kommentissa on väärinkäsitys: Rantareittiä ei ole ollut tarkoitus siirtää tai poistaa, vaan rauhoittaa sitä siirtämällä pyöräily sisemmälle reitille, kauemmas rannasta. Rantareitistä haluttiin tällä kehittää luonnontarkkailun ja rauhoittumisen reittiä, vastapainoksi puiston vilkkaamille reiteille. Luonnoksessa rantareitille ehdotetulla osittaisella kansiratkaisulla, pyrittiin myös ohjaamaan kulutusta pois herkiltä kasvillisuus- ja luontoalueilta.
- Rantareitin linjausta ja luonnetta tutkitaan edelleen. Palautteen perusteella kansipolusta luovutaan luonnoksen osoittamassa laajuudessa. Uusi linjaus esitetään nähtäville tulevassa puistosuunnitelmassa.
- [Päätös Pikku-Finlandian siirrosta ei kuulu katu- tai puistosuunnitelman sisältöön. Pikku-Finlandiasta tutuksi tullut terassi mahdollistetaan jatkossakin toimintona, ja on esitetty tilavarauksena katualueella.](#)
- Puiston edessä vesi on matalaa ja pohjan kunto ei mahdollista avantouintia. Toiminto edellyttäisi lahden huomattavaa ruoppaamista ja massojen vaihtoa vedenrajassa.
- **Puistosuunnitelma on vielä laadintavaiheessa. Tätä vuorovaikutusmuistiotullaan päivittämään ja vastauksia tarkentamaan puistosuunnitelman osalta, kun puistosuunnitelma tulee nähtäville.**

Palaute (4/8):

Asia: Mieli-pide katu- ja puistosuunnitelmiin

Helsingin kaupunki on asettanut 9–29.4.2025 väliseksi ajaksi tietoverkkoon nähtäville kaksi yleisten alueiden suunnitelmaluonnosta, 1) Töölönlahdenpuiston ja Makasiinipuiston pohjoispään puistosuunnitelman luonnoksen (myöhemmin tässä "puistosuunnitelmaluonnos") sekä 2) Karamzininrannan katusuunnitelman luonnoksen

Vuorovaikutusmuistio

(myöhemmin tässä "katusuunnitelmaluonnos"). Nämä suunnitelmaluonnokset kaupunki on sisällyttänyt yhteen ja samaan nähtävilläolo-ilmoitukseen, joka löytyy seuraavan linkin takaa: <https://paatokset.hel.fi/fi/kuulutukset-ja-ilmoitukset/kluuvi-puistojen-ja-kadun-suunnitelmaluonnokset-esilla-9-2942025>

Jätän nähtävillä oleviin puisto- ja katusuunnitelmaluonnoksiin vai tämän yhden mielipiteen. Pyydän kuitenkin ottamaan mielipiteeni huomioon sekä puistosuunnitelmaluonnoksen että katusuunnitelmaluonnoksen mielipiteenä.

Mielipiteeni jätän yksityishenkilönä, jonka lähiluontoaluetta kaunis Töölönlahti ranta-alueineen ja vanhoine huvila-alueineen on.

Lasten kaupunki

Lapsilla on erityinen arvo maailmassa – vanhusten arvoa unohtamatta. Lasten erityisen arvon johdosta myös kunta nimeltä Helsingin kaupunki on ensisijaisesti lasten kaupunki. Näin on siitä riippumatta osoittaako Helsingin kaupunki päätöksissään ja muissa toimitissaan ymmärtävänsä lasten erityisen arvon. Lasten arvon ymmärtäminen näkyy erityisesti niissä kaupungin päätöksissä, jotka koskevat alle 3-vuotiaita lapsia ja heidän perheitään, lasta odottavia perheitä sekä mm. köyhiä lapsiperheitä. Näitä päätöksiä ovat mitä suurimmassa määrin myös puistosuunnitelma- ja katusuunnitelmapäätökset.

Lasten myönteisen luontosuhteen erityinen merkitys

"Maa kuuluu syntymättömille", lukee Pohjois-Amerikan intiaanien ajatuksia kokoavassa kirjassa. Ajatuksen mukaisesti velvollisuutemme aikuisina on luoda edellytyksiä sille, että kivisen kantakaupungin köyhimpienkin perheiden lapsille, niille, joiden vanhemmilla ei ole kesämökkiä tai varaa luontomatkailuun, kehittyy myönteinen luontosuhde. Usein se kehittyy perheen lähiluontoalueella. Monimuotoisen luonnon tuntemusta ja luonnossa liikkumista lapsi tarvitsee jo oman hyvinvointinsa ja terveytensä ylläpitämiseksi. Lapsuudessa kehittynyt myönteinen luontosuhde tulee auttamaan lapsiamme aikanaan löytämään myös uusia keinoja ilmastonmuutokseen ja luontokatoon liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Lapsen luontosuhde kehittyy luonnossa. Se, että aikuinen nimeää jonkin puiston "luontopuistoksi", ei vielä lapsen luontosuhdetta vahvista.

Suunnitelmaluonnokset hukkaavat mahdollisuuksiaan tukea lasten myönteisen luontosuhteen kehittymistä.

Suunnitelmaluonnosten mukainen maantieteellinen alue on yhteenlaskettuna laaja. Pohjoisosastaan suunnittelualueet rajoittuvat kansainväliseen luontoihmeeseen, Töölönlahteen. Itämereen kuuluva Töölönlahti on kantakaupungissa asuvien lasten ja heidän perheidensä arvokas lähiluontoalue, meidän kaikkien henkireikä, rauhanlahti ja voimia lataava ulkoilualue. Tärkeänä lintuvetenä Töölönlahti on mukana kaupungin uudessa luonnonsuojelualueohjelman luonnoksessa.

Kävelymatkan päässä Töölönlahdesta – ja suunnittelualueesta – asuu paljon lapsia (asukastiheä ja viherköyhä Kallio, Töölön kaupunginosat, Hakaniemi, Siltasaari, Kamppi, Kaisaniemi ja Kluuvi). Töölönlahdella ulkoillaan myös mm. Kruununhaasta, Katajanokalta ja Alppilasta käsin.

Suunnittelualueen laajuus olisi antanut mahdollisuudet loihtia alueelle henkeä salpaavan hienon, kiinnostavan, innostavan, vetovoimaisen ja monimuotoinen kaupunkimetsän lapsille, aikuisille ja luonnon eläimille. Suunnittelualueesta olisi tullut samalla osa sitä vihersuojavyöhykettä, jonka Töölönlahden vesialue rantoineen ansaitsee – ja jota kansalaisjärjestöt ovat vaatineet <https://www.sll.fi/helsinki/uutiset-ja-tiedotteet/yhdistykset-vaativat-toolonlahdesta-luonnonsuojelualue/>. Näitä mahdollisuuksia ei suunnittelija ole nyt

Vuorovaikutusmuistio

käyttänyt hyväkseen. Seuraavaan on koottu muutamia esimerkkejä suunnitelmaluonnoksen ongelmista

Esimerkkejä suunnitelmaluonnoksen ongelmista

Puistosuunnitelmaluonnos

- Suunnitelmaluonnos ei tunne tai arvosta suunnittelualan ja maamme historiaa: jopa veteraanisukupolven työlle ja uhrauksille pystytetty Suomen 100-vuotisjuhlavuoden tammi muistolaattoineen on jätetty merkitsemättä suunnitelmapiirroksen ja tuomatta esiin suunnitelman selostuksessa. Alueen historia vanhoine ratapihoineen sivuutetaan.
- Suunnitelmaluonnoksesta puuttuu kaupunkilaisten ja luonnon ääni. On kuin suunnitelma olisi koottu joistain suunnittelualueelle etäisistä, toisistaan irrallisista palasista. Esimerkki palasista on satoja metriä pitkä, suunnittelualueella kiemurteleva ”kansipolku” ts. tulevien kesäviikonloppujen skuutti-rata.
- Etenkin suunnittelualan keski- ja länsiosa samoin kuin Makasiinipuiston pohjoispään suunnitelmat palvelevat lähinnä aikuisten viihtymistä tapahtuma-aukioineen. Puustoa lisätään ja luontoa suunnitellaan jonkin verran vain suunnittelualan itäosaan. Lasten leikkialueen suurimpia ongelmia ei esitetä korjattavaksi ja pienten lasten ja koululaisryhmienkin suosimia, rantareitin kuntoilurasteja ei ole merkitty suunnitelmapiirustukseen.
- Makasiinipuiston pohjoispään lisääminen Töölönlahdenpuiston puistosuunnitelman suunnittelualueeseen kesken Töölönlahdenpuiston suunnitteluprosessin olisi pitänyt perustella uskottavasti.
- Ehdotus rantareitin poistamisesta on vähintäänkin erikoinen. Siirron perusteeksi esitetty näkemys, jonka mukaan 50 metriä kauempana rannasta voi nauttia paremmin luonnosta, herättää kysymyksiä reitin poistoehdotuksen todellisista syistä. Luonnoksessa ei huomioida, että jo nykyisellään Töölönlahden rannan ja rantareitin väliin jää riittävä puskurivyöhyke rantaa suojaamaan. Rantareitin nykyinen paikka mahdollistaa myös puuttumisen rannan mahdollisiin häiriötilanteisiin (roskaava leiriytyminen jne.).
- Rantareitin nykyinen paikka mahdollistaa lapsille ja alueella liikkuville koululaisryhmille herkkien rantojen suojelun tarpeen oppimisen aikuisen opastuksessa ja kanssa ranta-alueelle kurkistettaessa.

Katusuunnitelmaluonnos

- Suunnitelmaluonnoksessa vaietaan siitä, että katusuunnitelman lähtökohdat ja tavoitteet on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa jo 16.6.2020. Suunnitelmaluonnoksen huomattavaa poikkeamista lähtökohdat ja tavoitteet -päätöksestä ei esitellä eikä perustella.
- On kuin katusuunnitelmaluonnos olisi puistosuunnitelmaluonnoksen – tai sitten esimerkiksi Finlandia-talo Oy:n – palveluksessa: tapahtumasähköä järjestyy, pyörätietä ei hyväksytä katualueelle (vaikka pyörätie on merkitty koko katualueen pituudelle asemakaavaan), Töölönlahden rannan läheisyyteen ei tuodakaan luontoa, vaan terassialuetta jne.

Suunnittelijan kädet ovat olleet sidotut

Miten ihmeessä on mahdollista, että Helsingin kaupunki ei vielääkään ymmärrä sitä, että Töölönlahti on kansainvälisesti ainutlaatuinen ja vetovoimainen luontoihme ja että tapahtumat, joita lapset ja me aikuiset nyt tässä ajassa kipeästi kaipaamme, ovat luonnon suuren tapahtumatoimiston järjestämiä. Sitäkään Helsingin kaupunki ei jostain syystä näe, että Töölönlahti on asukkaiden hyvinvointi- ja terveyskylpylä sekä lasten myönteisen luontosuhteen arvohautomo, luontoihme, jonka ympärille ei tarvita mitään muuta kuin viheralueiden suojaa. Ihmislähtöisille tapahtumillehan on jo suunnittelualan eteläpuolella sijaitseva Kansalaistori.

Vuorovaikutusmuistio

Suunnitelmaluonnosten perusteella syntyy vaikutelma siitä, että suunnittelijan (konsultin) kädet ovat olleet sidotut. Se, mikä kädet on sitonut, on suunnittelijalle etukäteen annetut reunaehdot – joita meille kaupunkilaisille ei nyt kerrottu.

Vastaukset:

- Suunnitelmalla halutaan tukea lasten hyvää luontosuhdetta: luontoleikki, vesi- hiekka leikkipaikka, luonnon tarkkailun paikat ja mahdollisuudet rannassa ja koko puistossa. Puiston keskiosaa kehitetään entisestään lasten monimuotoiseen leikkiin innostavilla aiheilla. Lapsivaikutusten arviointi otetaan mukaan suunnittelua ohjaavana työkaluna.
- Veteraanipuun on huomioitu suunnitelmissa ja sen kasvuolosuhteita parannetaan vielä tarkemmassa jatkosuunnitteluvaiheessa. Puiston rautatiehistoria ilmenee puiston tasaisuutena sekä vaalittavana ratapihakasvillisuutena.
- Puiston pohjoisille alueille lisätään monikerroksellista kasvillisuutta, tuomaan lisää suojaa Töölönlahden rantavyöhykkeelle. Runsaat puu- ja pensasistutukset, avoimet niittyalueet ja luonnontilaisen kaltaisen vesiaihe, lisäävät luonnonmonimuotoisuutta puistossa. Pohjoisessa kasvilajisto on alueelle tyypillistä ja luonnonmukaista. Etelään ja länteen päin mennessä, istutusten määrä säilyy edelleen runsaana ja monimuotoisena, mutta kasvilajisto muuttuu hiljalleen puistomaisempaan suuntaan. Jatkosuunnitteluvaiheessa, kasvilajivalikoimassa painotetaan pölyttäjäystävällisyyttä ja luonnon monimuotoisuutta, koko Töölönlahdenpuiston ja Karamzininrannan alueella.
- Palautteen perusteella kansipolusta luovutaan luonnoksen osoittamassa laajuudessa. Pinnoitteiden kautta pyritään vaikuttamaan pyöräily- ja skuuttiliikenteen ohjaamiseen puistossa. Olevat, käyttöikänsä päähän tulleet rantareitin kuntoilurastit poistuvat ja rantaa rauhoitetaan luonnon tarkkailuun.
- Makasiinipuisto ja Töölönlahdenpuisto pyritään nivomaan yhtenäiseksi kokonaisuudeksi, ja vähentämään Töölönlahdenkadun estevaikutusta.
- **Puistosuunnitelma ja siihen liittyvä suunnitelmaselostus ovat vielä laadintavaiheessa. Tätä vuorovaikutusmuistiotullaan päivittämään ja vastauksia tarkentamaan puistosuunnitelman osalta, kun puistosuunnitelma selostuksineen tulevat nähtäville.**
- [Vuonna 2020 laadittua kadun suunnittelun lähtökohtia ja periaatteita on käytetty nyt tehtävän tarkemman suunnittelun pohjana. Suunnittelun lähtökohtia on mm. pyöräiliikenteen baanalla osalta päivitetty vuonna 2024 osana Töölönlahdenpuiston idea- ja konseptisuunnitelmaa. Aiemmin päätetyt periaatteet ovat pääasiassa pysyneet ennallaan.](#)
- [Suunnittelussa on otettu huomioon yleiset kyselyjen ja työpajojen myötä muodostuneet tavoitteet alueen kehittämiseksi, ja suunnitelmissa pyritään vastaamaan asukkaiden toiveisiin. Suunnittelun lähtökohtana toimiva Idea- ja konseptisuunnitelma perustuu 2018 tehtyyn laajaan asukaskyselyyn ja vuoden 2024 kerro kantasi-kyselyyn, kuten myös 2023-2024 pidettyjen toimijoiden ja yhdistysten vuorovaikutustyöpajoihin.](#)
- [Karamzininrannan katualueen terassivarausta on esitetty nykyistä Pikku-Finlandian terassia etelämmäs – kauemmas rannasta.](#)

Palaute (5/8):

Töölön kaupunginosat – Töölö ry

Rohkaisemme kaupunkia edelleen jatkamaan vuoropuhelua kansalaisjärjestöjen kanssa. Esillä olevassa luonnoksessa on otettu huomioon useita aiemmin esiintuotuja näkökohtia, mikä ansaitsee mielestämme hyvän palautteen. Haluamme kuitenkin tuoda esiin pari seikkaa jatkosuunnittelua varten.

Vuorovaikutuksen kannalta olisi toivottavaa, että suunnitelmaluonnosten nähtävillä oloa ja asiasta tiedottamista parannettaisiin. Töölönlahden alue on niin keskeinen osa kaupunkia ja kaupunkilaisten arkea, että nähtävillä oloista tiedottaminen pitäisi olla paljon näkyvämpää ja nähtävillä oloaika nykyistä pidempi.

Vuorovaikutusmuistio

Esitimme muiden järjestöjen kanssa luonnonsuojelualueen perustamista Töölönlahdelle. Asia ei ole kuitenkaan edennyt konkreettiselle tasolle. Katsomme että puistosuunnitelmat ja muut mahdolliset suunnitelmat Töölönlahden alueelle tulisi tuoda päätettäväksi vasta sen jälkeen, kun luonnonsuojelualueen rajauksesta on tehty päätös.

Töölönlahden aluetta käytetään kävelyyn ja lenkkeilyyn kiertämällä koko Töölönlahti. Rantaa myötäilevä nykyinen reitti on siihen oikein hyvä. Etelärannan kaislikon kohdalle ehdotettu esteettömän kävelyreitin katkaisu on mielestämme aiheeton. Nykyinen asfaltilla päällystetty tasainen kävelytie kaislikon reunassa tarjoaa mahdollisuuden nauttia veden läheisyydestä myös lastenvaunuja, koiria ulkoiluttavia tai pyörätuolia käyttäville henkilöille. Mahdollisella kansipolulla ohittaminen ja pysähtely, lastenvaunujen tai pyörätuolilla kulkeminen on aivan liian hankalaa nykytilaan verrattuna. Kansipolun tuominen alueelle rikkoo myös nurmikkoalueiden yhtenäisyyttä ja lisää turhaa rakentamista alueelle.

Vastaukset:

- Lautakunta päätti idea- ja konseptisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä, että suojelun tavat päätetään/selvitetään samassa yhteydessä puistosuunnitelman kanssa, ja tarkistetaan päätöksenteon yhteydessä. Idea- ja konseptisuunnitelman Lautakuntapäätöksestä 29.10.2024: "Töölönlahden puiston jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota alueen linnustoarvojen turvaamiseen ja otetaan huomioon myös alueelle myöhemmin todennäköisesti perustettava luonnonsuojelualue, jonka rajaus tarkentuu uuden luonnonsuojeluohjelman valmistelun edetessä".
- Rantareitin linjausta ja luonnetta tutkitaan edelleen. Palautteen perusteella kansipolusta luovutaan luonnoksen osoittamassa laajuudessa. Uusi linjaus esitetään nähtäville tulevassa puistosuunnitelmassa.
- **Puistosuunnitelma ja siihen liittyvä suunnitelmaselostus ovat vielä laadintavaiheessa. Tätä vuorovaikutusmuistiota tullaan päivittämään ja vastauksia tarkentamaan puistosuunnitelman osalta, kun puistosuunnitelma selostuksineen tulevat nähtäville.**

Palaute (6/8):

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry on tutustunut Töölönlahdenpuiston ja Makasiipuiston pohjoispään puistosuunnitelmaan.

Olemme neljän muun järjestön kanssa jättäneet Helsingin kaupungille 12.9.2022 aloitteen, jossa ehdotimme koko Töölönlahden vesialueesta rantoineen luonnonsuojelualueetta [1]. Lisäksi ehdotimme, että luonnonsuojelualueen ympärille perustetaan luonnonsuojelualueetta suojaava vihersuojavyöhyke.

Aloitteemme on käsitelty kaupunkiympäristölautakunnassa 14.2.2023 [2]. Asiassa kaupunginhallitukselle tuolloin antamassaan lausunnossa lautakunta puolsi aloitetta todeten:

"Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että Töölönlahden ekologinen tila on kohentunut ja sen linnustoarvot suuret. Sen vesialue soveltuu luontoarvojensa puolesta luonnonsuojelualueeksi. Sen sijainti on niin keskeinen, että se tarjoaa jo nykyisin hyvin suurelle määrälle asukkaita ja vierailijoita mahdollisuuden lähiluontoelämykseen. Tämän turvaamiselle kauas tulevaisuuteen luonnonsuojelualueen status tarjoaisi parhaat edellytykset."

Vuorovaikutusmuistio

Edellä mainitun lautakunnan päätöksen jälkeen luonnos luonnonsuojelualueohjelmaksi on ollut kaupunkiympäristölautakunnassa käsiteltävänä. Luonnoksessa Töölönlahti oli merkitty pistemäiseksi kohteeksi ts. kohteeksi, jonka rajausta ei määritelty. Luonnonsuojelualueohjelman luonnos on menossa seuraavaksi kaupunginhallituksen käsittelyyn. Puistosuunnitelma on keskeinen luonnonsuojelualueen kannalta sen ruovikkoisimmassa ja samalla vesilinnuille tärkeimmässä osassa. Suunnittelussa tulisi siten luonnonsuojelun asiantuntemuksen olla aivan keskeisessä osassa. Toteamme samalla, että Töölönlahden alue kuuluu siihen kansallisen kaupunkipuiston ytimeen, jonka pohjalta kansallista kaupunkipuiston valmistelua tällä hetkellä kaupungilla edistetään.

Nyt nähtävillä olevan puistosuunnitelman edistämisen ja siitä päättämisen tulisi olla osa puistosuunnitelmaa laajemman luonnonsuojelualueen ja kansallisen kaupunkipuiston suunnittelua, eikä luonnoksen suhteen ole syytä edetä ennen kuin näiden puistoa suurempien suunnittelukokonaisuuksien asettamat ehdot voidaan ottaa suunnitelmassa täsmällisesti huomioon.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys kiinnittää huomiota luonnoksen ilmeisiin ongelmiin lähellä Töölönlahtea. Töölönlahdella ulkoillaan lahtea kiertämällä. Lahden etelä-, länsi- ja pohjoispäässä ulkoilureitti on rannan tuntumassa. Töölönlahden vesialueen etelärannan tuntumassa sijaitsevan rantareitin siirtäminen kauemmas ohjaisi ulkoilua osin ennakoimattomalla tavalla suunnitelman ns. kansipolulle ja sen jatkeeksi lähellä Finlandia-taloa muodostuville omille oikoreiteille. Näin muodostuisi todellisuudessa kaksi rinnakkaista kiertoreittiä. Sinänsä ajatus luoda Töölönlahdelle laajempi puskurivyöhyke on toki hyvä, kunhan se suunnitellaan alueen ehdoilla.

Puistosuunnitelman mukaan "urbaani" alue on lähimpänä Oodia ja vaihtuu "luonnoksi" sitä vahvemmin, mitä lähemmäksi Töölönlahden vesialuetta tullaan. Periaate toteutuu suunnitelmassa melko heikosti ja silloinkin vain puistoalueen itäosassa. Töölönlahdenpuiston keski- ja länsiosassa urbaaniluonteinen alue ulottuu Töölönlahden rantaan asti puistoalueelle. Lahden rauhoittamiseksi isot tapahtumat tulee keskittää Töölönlahdenpuiston eteläpuolelle sijaitsevalle Kansalaistorille ja Töölönlahdenpuiston alue tulee kehittää ehdotettua luonnontilaisemmaksi. Laajaa tapahtuma-aluetta ei tarvita Töölönlahdenpuistoon.

[Pyöräbaana tulisi palauttaa kokonaan Karamzininranta-kadulle. Tämän kaupunki totesi aiemmin tapahtuvan silloin, kun Karamzininrannan pyörätie siirrettiin Töölönlahdenpuiston alueelle Pikku-Finlandian pystyttämisen vuoksi.](#)

Vastaukset:

- Lautakunta päätti idea- ja konseptisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä, että suojelun tavat päätetään/selvitetään samassa yhteydessä puistosuunnitelman kanssa, ja tarkistetaan päätöksenteon yhteydessä. Idea- ja konseptisuunnitelman Lautakuntapäätöksestä 29.10.2024: "Töölönlahden puiston jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota alueen linnustoarvojen turvaamiseen ja otetaan huomioon myös alueelle myöhemmin todennäköisesti perustettava luonnonsuojelualue, jonka rajausta tarkentuu uuden luonnonsuojeluohjelman valmistelun edetessä".
- Kulun ohjaamiseen ja rantareitin linjaamiseen kiinnitetään huomiota. Palautteen perusteella rantareitti säilyy pidemmän matkaa nykyisellä sijainnilla. Pyöräilylle muodostuu luontevampi yhteys ja rantareitti rauhoittuu jalankululle.
- Isommat tapahtumat sijoittuvat tulevaisuudessa etelään Makasiini-/Kansalaistorille, Töölönlahdenpuisto mahdollistaa pienempiä tapahtumia.
- [Vuonna 2020 laadittua kadun suunnittelun lähtökohtia ja periaatteita on käytetty nyt tehtävän tarkemman suunnittelun pohjana. Suunnittelun lähtökohtia on mm. pyöräliikenteen](#)

Vuorovaikutusmuistio

- baanan osalta päivitetty vuonna 2024 osana Töölönlahdenpuiston idea- ja konseptisuunnitelmaa. Aiemmin päätetyt periaatteet ovat pääasiassa pysyneet ennallaan.
- Pyöräliikenteen baanan linjaus on siirretty kadun pohjoisosassa selkeämmin puiston puolelle. Baana on sijainnut puistossa Pikku-Finlandian aikana ja kokemukset siitä ovat olleet pääasiassa positiiviset. Säilyttämällä baana puistossa vastataan Karamzininrannan kadun suunnittelutavoitteisiin korkealuokkaisesta kävely-ympäristöstä. Töölönlahden päässä baanan linjausta on parannettu liittymällä luontevammin ja turvallisemmin rantareittiin.

Palaute (7/8):

Helsingin seudun pyöräilijät ry

On tervetullutta nähdä, miten Töölönlahden puistoa ollaan elävöittämässä. Haluaisimme kuitenkin kiinnittää huomiota muutamaan kohtaan suunnitelmassa.

Suunnitelmassa Linnunlaulusta tuleva, asfaltoitu yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä ("rantareitti") johtaa kohti Töölönlahden pohjukkaa ja liittyy baanaan. Sen sijaan kohti Alvar Aallon katua kulkeva yhteys on merkitty kivituhkapintaiseksi. Olisi mielekästä toteuttaa myös tämä yhteys Alvar Aallon kadulle asfaltoituna. Tämä on ainakin nykyisellään selkeästi yleisimmin Linnunlaulun suunnalta tulevien pyöräilijöiden käyttämä ajosuunta, ja se myös tarjoaa suorimman ja loogisimman yhteyden kohti keskustaa. Jos tämä toteutetaan luonnoksen mukaisesti kivituhkapintaisena, se todennäköisesti tuo puiston keskelle enemmän pyöräilijöitä.

Yhteys Alvar Aallon kadulle johtaa suoraan keskelle kesäterassia ja kahvilapaviljonkia. Tähän tulee järjestää enemmän tilaa erotellulle jalankululle ja pyöräilylle, jotta ympäristö säilyy turvallisena kaikille kulkijoille.

Liittymä Linnunlaulusta tulevalta rantareitiltä baanalle keskellä puistoa Lammikon ja Töölönlahden välissä on sekava ja vaatii parannuksia. Tällä kohdalla on todennäköisesti paljon jalankulkua ja yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän takia on hyvin epäselvää, miten tässä on tarkoitettu kuljettavan. Linnunlaulusta Töölönlahden länsirannalle suuntaaville pyöräilijöille tulee olla selkeämpi yhteys baanalle Lammikon tuntumassa; nykyisen suunnitelmaluonnoksen kanssa on vaarana se, että pyöräilijä vahingossa jatkaa ajoa jalkakäytävällä baanan sijaan.

Rantareitin ja Linnunlaulun suunnasta tulevan yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän suhteen tulee ylipäätään harkita, voisiko nämä toteuttaa eroteltuina. Tällöin pyöräilijöillä ja jalankulkijoilla olisi selkeätä, mitä tien osaa tulisi käyttää. Samalla yhteys Töölönlahden länsirannan baanalle muodostuisi selkeämmäksi. Erottelu pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden välillä lisää turvallisuutta molemmille ryhmille ja on myös kaupungin tavoitteiden mukaista.

Vastaukset:

- Kahvilapaviljongin alue tutkitaan niin että pyöräily ja jalankulku on mahdollista sujuvasti ja turvallisesti. Alvar Aallon kadusta pohjoiseen kulkeva reitti voidaan toteuttaa asfalttipintaisena.
- Pohjoisimman lammikon kohtaa kehitetään sujuvan liikkumisen näkökulmasta. Tutkitaan edelleen Hesperianpuistosta Linnunlaululle johdonmukainen pyöräilyn reitti, joka on erotettu jalankulusta kuten nykytilanteessa Töölönlahden sillalle asti.

Palaute (8/8):

Jos olen ymmärtänyt oikein suunnitteilla on kävelijöiden rantareitin/pitkospuiden rakentaminen ruovikkoa suojaavalle vyöhykkeelle lahden kaakkoiskulmaan nykyisen asfaltoidun tien viereen?

Vuorovaikutusmuistio

Rantareitin rakentaminen ja lahtea kiertävien ulkoilijoiden ohjaaminen ruovikon suojavyöhykkeelle aiheuttaisi mittavaa häiriötä linnuille. Ruovikkoinen alue on ainoa keskustan alueella, jossa rastaskerttunen (VU) on esiintynyt vuosina 2013, 2016, 2018, 2023. Laji on arka ja häiriölle altis. Ruovikossa pesii myös ryti- ja ruokokerttusia sekä pajusirkkuja jotka ruokailevat ja liikkuvat suunnitellun pitkoksen alueella. Myös pensaskerttuja pesii suojavyöhykkeellä.

Jos pyöräilijöille halutaan oma baana, nykyistä asfaltoitua tietä voi levittää niittyä kohti ja jakaa kahtia. Tai pyörät voisi ohjata niityn läpi kulkevaa tietä pitkin kartalla näkyvän "kahvilaterassin" kautta. Uutta polkua ei tule rakentaa.

Myös pieni huomio lintutornista. Suunniteltu lintutornin paikka on syrjäinen. Kyseinen kohta on aina ollut levoton ja siellä on poltettu nuotioitakin. On suuri vaara että torniin kohdistuu ilkivaltaa kyseisellä paikalla. Tornin olisi hyvä olla kohdassa jossa on mahdollisimman paljon ihmisiä ja siten valvontaa. Eteläosassa näkyvyys olisi erinomainen eikä aurinko paistaisi silmiin.

Vastaukset:

- Palautteessa on väärinkäsitys, että ruovikkoalueelle siirrettäisiin jalankulkua. Jalankulkua ei ole suunniteltu siirrettäväksi nykyistä reittiä lähemmäksi rantaa vaan suunnittelussa on tutkittu nykyisen reitin rauhoittamista jalankululle ja mahdollisesti muuttamista osittain kansireitiksi. Myös nykyisen suoran rantareitin linjausta on tutkittu muutettavaksi osittain kaareilevaksi kuitenkin niin, että mahdollinen kaareilevuus tehtäisiin nykyisestä reitistä etelän suuntaan, eikä siis rannan suuntaan. Rantareitin linjausta ja luonnetta tutkitaan edelleen. Uusi linjaus esitetään nähtäville tulevassa puistosuunnitelmassa.
- Lintuja hyödyttäviä ratkaisuja tutkitaan puistosuunnitelmassa. Puistossa säilytetään avoimia alueita ja rikastetaan kasvillisuuden tyyppejä ja erilaisia reunavyöhykkeitä - monimuotoinen tiheikköjen ja avoimien tilojen vaihtuminen on tavoitteena etenkin pohjoisessa. Eläinavusteiseen suunnitteluun valittujen lajien rinnalla myös muut lajit hyötyvät suunnitteluratkaisuista. Suunnitelmassa säilyy luonnonniittyalueita, missä hanhilla on tilaa laiduntaa väljemmin myös tulevaisuudessa. Tavoitteena on mahdollistaa turvallisia liikkumisen reittejä eri lajeille. Pesä- ja talvehtimispaikat otetaan huomioon suunnittelussa.
- Suunnitelmien tavoitteena on ollut monipuolistaa reittejä, jotka mahdollistavat eriluonteisia yhteyksiä eri käyttäjien tarpeisiin, luonnonarvot huomioiden. Rantareittiä on suunnitelmassa haluttu rauhoittaa siirtämällä pyöräily sisemmälle reitille, kauemmas rannasta. Rantareitistä haluttiin tällä kehittää luonnontarkkailun ja rauhoittumisen reittiä, vastapainoksi puiston vilkkaamille reiteille.
- Puistosuunnitelmassa mahdollistetaan myös ihmisille aktivoivia toimintoja. Toimintojen luontovaikutuksia on arvioitu yhdessä luontoasiantuntijoiden ja biologin kanssa. Arvio on, ettei toiminta ole suojelutavoitteiden kanssa ristiriidassa. Joidenkin lajeille, ihmistoimintojen läheisyys on jopa suotavaa, koska ihmisen läsnäololla on petoja karkottava vaikutus. Tilannetta seurataan ja tarvittaessa mahdollisia pesäalueita merkitään maastoon sekä ohjataan liikkumista riittävän etäälle.
- **Puistosuunnitelma on vielä laadintavaiheessa. Tätä vuorovaikutusmuistiotia tullaan päivittämään ja vastauksia tarkentamaan puistosuunnitelman osalta, kun puistosuunnitelma tulee nähtäville.**

Vuorovaikutusmuistio

Katusuunnitelmaluonnoksen jälkeen tehdyt suunnitelmamuutokset

- Esteettömyyttä on katusuunnitelmassa parannettu poistamalla aikaisemman luonnoksen puistoon johtavat portaat sekä muuttamalla kulkuväylien kivituhkapinta kiveykseksi. Samalla kulkuväyliä ja niihin liittyviä istutusalueita on muokattu.
- Karamzinrannan istutettavan kasvillisuuden määrää, kokoa ja sijaintia on täsmennetty pyrkien ottamaan huomioon Finlandia-talon kaupunkikuvallinen ja rakennustaiteellinen arvo.
- Rannan kävelyalueen kokoa ja laiturin sijaintia on täsmennetty sekä sovitettu yhteen viereisten puistoalueiden ratkaisujen kanssa.

Puistosuunnitelmaluonnoksen jälkeen tehdyt suunnitelmamuutokset

Puistosuunnitelma ja siihen liittyvä suunnitelmaselostus ovat vielä laadintavaiheessa. Tätä vuorovaikutusmuistiota tullaan päivittämään ja vastauksia tarkentamaan puistosuunnitelman osalta, kun suunnitelma selostuksineen tulevat nähtäville.